

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No:1966/32

Karar No:1967/13

Karar tarihi:25.5.1967

Resmi Gazete tarih/sayı:8.11.1967/12745

İtirazda bulunan : Daday Sulh Ceza Mahkemesi

İtirazın konusu : 6831 sayılı Orman Kanununun 91 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bu suretle verilecek para cezası 10 liradan aşağı olamaz." hükmünün, Anayasa'nın 12 nci maddesine aykırı olduğu kanısı ile iptali istemidir.

Olay:

Devlet ormanından izinsiz yaş çam kestikleri ileri sürülen iki kişi hakkında 6831 sayılı Kanunun 91 inci maddesi uyarınca kamu dâvası açılmıştır.

Daday Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan duruşmada : Bu dâvada uygulanacak olan itiraz konusu hükmün Anayasa'nın 12 nci maddesine aykırı olduğu kanısına varıldığı belirtilerek iptali için Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 44 sayılı Kanunun 27 nci maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına ve duruşmanın geri bırakılmasına 25.11.1966 gününde karar verilmiştir.

İlk inceleme:

Anayasa Mahkemesi içtüzüğünün 15 inci maddesi uyarınca yapılan ilk incelemede dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine 3.1.1967 gününde oybirliği ile karar verilmiştir.

Esasın incelenmesi:

Esas hakkında düzenlenen rapor, mahkemenin gerekçeli kararı, dosyadaki kâğıtlar, ilgili kanun ve Anayasa hükümleri ve gerekçeleri okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Gerekçe:

6831 sayılı Orman Kanununun 91 inci maddesinin tümü incelendiğinde; kanun koyucunun kerestelik olan ve olmayan ağaçların kesilmesi eylemlerini birbirinden farklı ceza müeyyidelerine bağladığı görülmektedir.

Her ikisinde de hapis cezasının aşağı haddi bir tutulmakla beraber kerestelik ağaçların kesilmesi halinde bu cezanın yukarı haddi daha yüksek tutulmuş ve para cezasının metreküp üzerinden verilmesi öngörülmüş ve öteyandan kerestelik olmayan ağaçların kesilmesi halinde ise yapılan odunun kentali üzerinden para cezası alınması esası kabul edilmiştir.

Metne göre itiraz konusu hüküm, yalnız kerestelik olmayan ağaçları keserek odun veya kömür yapanlar hakkında uygulanacak ve kerestelik ağaç kesenler hakkında uygulanmayacaktır.

İtiraz yoluna başvuran mahkemece metinde böyle bir ayırım yapılmış olması yüzünden bazı hallerde daha ağır nitelik taşıyan, kerestelik ağaç kesilmesi eyleminde 10 liradan aşağı para cezası verilebileceği, halde, kerestelik olmayan ağacın kesilerek odun yapılması halinde bu miktardan aşağı

Esas No:1966/32
Karar No:1967/13

para cezası verilememesinin ve ayrıca bu hükmün, üç kental odun yapanlar bundan daha az miktarda odun yapanları bir hizada tutarak aynı miktarda para cezası ile sorumlu tutmasının eşitsizliğe yol açtığı ileri sürülmekte ise de; bu görüşü benimsemek mümkün değildir.

Yukarıda açıklandığı üzere, kesilen ağacın kerestelik olup olmaması bakımından verilecek para cezasında kabul edilen ölçü ile hapis cezalarının yukarı hadleri birbirinden farklıdır.

Cezaların, suçların ağırlık derecelerine göre önleme ve ıslâh amaçları da gözönünde tutularak adaletli bir ölçü içinde konulması ceza hukuku esaslarındandır. Cezanın, kanunda gösterilen iki had arasında tayini yetkisinin, hâkimin takdirine bırakılması da cezanın ferdileştirilmesi prensibinin sonucudur.

İtiraz konusu hükümde olduğu gibi, para cezasının aşağı haddinin belirli bir sınırdan tutulmuş olması, kanun koyucunun daha aşağı bir ceza verilmesinin etkili olamayacağı düşüncesine dayanmaktadır. Bu yönden olayda bir eşitsizlik aramak doğru değildir.

Esasen Anayasa'nın 33 üncü maddesi, cezanın miktar ve çeşidinin belli edilmesini kanuna bırakmıştır. Kanun koyucu bu yetkiyi kullanırken toplumun gereklerini. Anayasa ve ceza hukuku prensiplerini gözönünde tutacaktır

Anayasa'nın 12 nci maddesindeki eşitlik ilkesi, bu madde metninde açıkça belirtilen haller yüzünden bir ayırım yapılmaksızın herkesin kanun önünde eşit olmasını öngörür.

İptali istenen hükmün suç işleyen ve hukukî durumları aynı olan herkes hakkında uygulanacağına ve ortada anılan madde kapsamına giren bir ayırım da söz konusu olmadığına göre Anayasa'ya aykırı bir yönü yoktur. İtirazın reddi gerekir.

Sonuç:

6831 sayılı Orman Kanununun 91 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "... Bu suretle verilecek para cezası 10 liradan aşağı olamaz." şeklindeki hükmün Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine, 25.5.1967 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan İbrahim Senil	Başkanvekili Lütfi Ömerbaş	Üye Şemsettin Akçoğlu	Üye İhsan Keçecioglu
Üye A. Şeref Hocaoglu	Üye Fazlı Öztan	Üye Celâlettin Kuralmen	Üye Hakkı Ketenoğlu
Üye	Üye	Üye	Üye

Esas No:1966/32
Karar No:1967/13

Fazıl uluocak

Muhittin Taylan

İhsan Ecemiş

Recai seçkin

Üye

Halit ZARBUN

Üye

Ziya Önel

Üye

Muhittin GÜRÜN